

סיכום של שיטות המקובלים בעניין הכוונות והיחודים בימי ספירת העומר

בעניין הכוונות בימי ספירת העומר

וכל זה על מנת לבטל את אחיזתם, ולכן טען שמי שיכוין כסדר הרגיל יתן אחיזה לחיצ' רח"ל ובכך יהיה אחיזה בנר"ן שלו ובכל מעשיו שיעשה במשך כל השנה, וזאת משום שפסח, העומר ושבועות שאנו עוסקים בהם בפנימיות העולמות הם שורש לכל ימות השנה. ועוד הוסיף הרש"ש שאין לומר שכל יום אנו מתקנים אותו בפני עצמו בפרטיות וא"כ יוצא שלאחר ספה"ע של אותו היום הסתלקה אחיזת החיצ' ויהיה אפשר לכוין, על זה כתב שזה אינו נכון כי אנו עוסקים במערכת כוללת עד שבועות והאחיזה היא בכללות המערכת ולא בפרטות. ועוד הוסיף שאין לומר שמצות העומר וכל

(א) שיטות האריז"ל, מהרח"ו, הרש"ש ומנהג בית-אל בעניין הכוונות בעומר – רבינו האריז"ל ומהרח"ו לא גילו דעתם להדיא בעניין הכוונות בעומר. ובאמת רבינו הרש"ש נשאל בעניין הכוונות בעומר האם מותר לכוין או לא והשיב ודייק מלשון האריז"ל שאין לכוין כוונות בימי ספירת העומר. ועיקר טענותיו של הרש"ש הם: שאנו עוסקים בתיקון חטא אדה"ר שהיה בנשמות בפנימיות העולמות ולכן בזמן העומר ישנה אחיזת החיצ' ואין באפשרותינו לבטלה בבת אחת אלא שצריכים לכך מ"ט ימים, וגם סדר המשכת המוחין לביטול האחיזה הוא בסדר שונה ולא כסדר הרגיל שישנו בשאר הזמנים

כמו שיתבאר לקמן עיי"ש. ועוד הקשה הגר"ש ארנפלד דזוהי כוונה מיוחדת לרבינו מהרח"ו כפי שצפה האריז"ל ברוח קודשו אך לא ניתן להביא מכאן ראיה לכל העולם שיהיה אפשר לכוין ואמר שזוהי הטענה העיקרית, ועוד טען שישנם עוד דחיות רבות לשיטת הר' תורגימן. ולעני"ד צדק גם בזה מאחר ולהביא מעשה מצדיק ולפסוק ממנו הלכה למעשה זה ודאי לא שייך, אך להביא ראיות ולהוסיף מעשים מצדיקים על מנת לחזק את עיקר הראייה זה שייך ונכון כדאיתא בגמ' בדוכתי טובא. ויש להוסיף על טענתו של הגר"ש ארנפלד דפשוט שיש חילוק בין תיקון שרשי נפשו של האדם בעולמות העליונים, וכן לתיקון לבושי הנרנח"י והנרנח"י של האדם שנפגמו כתוצאה מחטא כלשהו לבין תיקון כללי של העולמות דבזה אליבא דהרש"ש אנו נגררים בתר מערכת הזמנים. ולכן גם אם נאמר שהיא מדובר כאן על כוונות ולא על יחודים מ"מ אין ראיה מכוונות השייכות לתיקון פרטי של נפשו של האדם לבין כוונות השייכות לתיקון כללות העולמות שבזה יש חשש מצד האחיזה. ולעני"ד הטענה העיקרית והנכונה ביותר היא שאלבא דאמת תיקון על קללת ההורים הוא שייך למערכת היחודים ולא לכוונות ולכן לא שייך להביא מכאן ראיה לעניין הכוונות. וגם שאר ההוכחות של הר' תורגימן כבר דחה אותם הגר"ש ארנפלד ולעני"ד גם הם אינם מתיישבות לכן העיקר שגם אליבא דהאריז"ל ומהרח"ו אין הוכחה מפורשת שאפשר לכוין בעומר ודו"ק.

¹ אך עיין לגאון הר' שמואל ארנפלד שליט"א בספרו כצאת השמי"ש ח"ב על העומר ושבועות דף תתסט' בהערה תכה': שהביא משם הר' אוהד תורגימן שרצה לומר (אליבא דשער הגלגולים הקדמה ל"ח, ספר החיונות ח"ד אות יז' דף קנ"ג, שבחי האריז"ל דף כח' ע"א) שהאריז"ל ציוה את מהרח"ו לכוין בזמן העומר ג' ימים לפני שבועות בתיקון של מי שקילל את ההורים, ורצה לדייק מכאן הר' תורגימן שאלבא דהאריז"ל ומהרח"ו אפשר לכוין בעומר. אך הגר"ש ארנפלד שם דחה את דבריו וטען דלא נזכר לכוין את השמות להדיא. אך לעני"ד טענה זו דחוייה משום שכבר כתב היר"א (בקנין פירות [הוצאת אהבת שלום] בדף קכח' אות ו') שדברי האריז"ל הללו שציוה למהרח"ו לכוין בתיקון הנ"ל כוונתו היתה לתיקון המובא בשערוה"ק דף י"ו ע"ב, וא"כ היר"א הבין בדברי האריז"ל דאעפ"י שבשער הגלגולים לא כתוב להדיא את הכוונות ממש מ"מ סמך על המעיין וכוונתו לכוונות המובאות בשערוה"ק בתיקון הנ"ל וא"כ טענה הזו של הגר"ש ארנפלד אינו טענה, ועוד הקשה הגר"ש ארנפלד על הר' תורגימן וטען שאעפ"י שבשער הגלגולים כתוב בלשון כוונות מ"מ כוונת האריז"ל על היחודים ולא על הכוונות ויוצא שהוכחתו של הר' תורגימן לגבי הכוונות אינה טענה. ולעני"ד צדק בזה דכבר הארכנו במ"א דהיחודים שייכים למערכת נפרדת לחלוטין ולא היתה שבירה במערכת זו וגם חטא אדה"ר לא נגע במערכת זו וע"כ אפשר לייחד בזמן העומר לכתחילה

(ב) שיטת הרמח"ל – סובר שיש לכוין כל הכוונות של התפילות, מצוות וכו' כרגיל גם בימי העומר, הקשה ותירץ איך יתכן לכוין בזמן שיש קט' ואחיזה ח"ו.⁵

(ג) שיטת התורת חכם – רבינו התו"ח ביאר בדעת הרש"ש שכל דבריו אמורים דווקא למערכת הב"ן דשנה זו דהתם איכא אחיזה, אך ב-5 מערכות שפיר שייך לכוין : במערכת המ"ה [דומנים וימים] דשנה זו, או במערכת הב"ן דשנה שעברה [דומנים וימים], או במערכת הזו"ן הפרטיים [דומנים וימים] דשנה זו, ובמערכת הזו"ן הכוללים דכל השבוע [דומנים וימים], או במערכת הזו"ן דכ"ד שעות דשנה זו [דימים וזמנים]. התם שייך הכוונות גם אליבא דרבינו הרש"ש.⁶

(ד) שיטת הר' אביגדור עזריאל [תלמיד הרש"ש] בספרו זמרת הארץ – חלק על הרש"ש בהבנת דברי האריז"ל וטען שכן לכוין בעומר. וכתב כוונת האריז"ל שאין לכוין דווקא בחיצוניות השייך למצוות מעשיות אך בפנימיות השייך לתפילות ולימוד תורה וכד' כן צריך לכוין. ועוד כתב שלפי

ענייני האחיזה בפני עצמם ואילו התפילות ושאר המצוות בפני עצמם, על זה כתב שזה נכון בשאר ימות השנה אך השתא דאנו עסוקים בתיקון הטא אדה"ר בבחינת הפנימיות לכן כל התפילות, מצוות וכד' נחשבות כחטיבה אחת וכולם שייכים למערכת הזמנים ובכולם יש אחיזה ולכן אי אפשר לכוין בשום מצוה מאחר שבכלליות ישנה אחיזה ומי שייכוין רק יוסיף כח לסט"א רח"ל ע"י כוונותיו ולכן יש רק להתפלל פשוט ללא כוונות וכד'. ומכאן יוצא שמי שרצה לחלק בין מצוות פרטיות כגון ברית מילה וכד' שאפשר לכוין, דזה ודאי אינו אליבא דהרש"ש דגם מצוות אלו שייכות למערכת של הזמנים של העומר ואין לכוין בהם מחשש האחיזה לחיצ' וזה פשוט. ויש לציין שהרש"ש כתב שהאיסור לכוין הוא בתפילות, עליות השבת,² ומצוות.³ ובמנהגי בית-אל כתבו שנהגו ג"כ שלא לכוין בתפילות, מצוות, ועליות השבת, והוסיפו גם שאין לכוין בברכות⁴ [וה"ה נמי לכל שאר המצוות פרטיות וכלליות כדפרישית לעיל וזה פשוט].

² אגב יש לציין שלגבי עליות השבת הרש"ש כתב כמה פעמים בדבריו שהוא מסתפק בדבר האם יש עליות השבת בזמן ספירת העומר או לא ואעפ"י שנראה לכאורה שדעתו שאין עליות השבת מ"מ אין ולא רפיא בידיה, אך כבר ידוע דכל רז לא אניס ליה וכבר כתב בנה"ש בדף לג' ע"ד בד"ה "כשחל י"ט בשבת" שאנו עובדים במערכת הזמנים והימים ביחד תמיד, והעליות יהיו של שבת אך הכוונות יהיו של היו"ט או של אותו הזמן, וכך גם הוכיח התו"ח בדוכתי טובא שדעת הרש"ש היא שתמיד עובדים בימים ובזמנים יחדיו אלא השאלה תהיה מי עיקר ומי טפל, ועיין לרי' וידאל קוינקא שהובאו דבריו בכצאת השמי"ש ח"ב מכת"י בדף תתכז' שכתב שכוונת הרש"ש שאין עליית העולמות בכללות אך בפרטות אותה הספירה שנשלם שתיקונה בשבוע זה ודאי שיש קדושה ועליות השבת.

³ נה"ש דף לבי' ע"ב עד לג' ע"א בד"ה "שאלה אם יש לכוין", ושם בדף לד' ע"ד בד"ה "לכאורה נראה", ושם בדף לה' ע"א-ע"ב בד"ה "והענין כי נודע".

⁴ מנהג בית-אל מוזכר בכ"מ ומהם : בדברי שלום במנהגי בית-אל אות נג', זמרת הארץ דף י"ט ע"ב אות נז', ושם בדף כ' ע"ב אות ס', ובפתי"ע

דף ס' ע"א, ושם בדף פה' ע"ג, ושם בדף צ' ע"ב, ובשמן ששון ח"ג על שעה"כ דרוש תיקון חצות אות ט' דף עה' ע"ד, ובשמן ששון ח"ב על ע"ח דף מדי' ע"ג, ובאמל"י דף מה' ע"ד במערכת הלמ"ד אות כט', ושם בקונטרס שפ"א דף קא' ע"ד אות ג', ובקנין פירות דף צו'-צז' אות לד', ובתולדות אהרן ומשה דף רנו' סימן נה', ובבגדי קדש אשר לאהרן [הוצאת עלי עין] דף פו', ובשמחת כהן דף עז' ע"ג סימן צו', ושם בדף צט' ע"ד סימן קכג', ובכה"ח בסימן ס' אות יא', ובספר לוח ירושלים שנת תשי"ז אות ה' דף קד', ספר מבעד לחרכים על פרשת שמיני דף סד', ועיין ג"כ בענין הברכות בעומר בדברי יעקב על סידורי הרש"ש לרי"י עדס בענין ספה"ע סימן ד' ענף ז' דף לט', ובספרו בשער הכוונות דף תעח'.

⁵ אגרות הרמח"ל אגרת נ"ב, ובהרחבת הדברים בדברי יעקב [לרי' יעקב עדס] על אגרות הש"ס ח"א דף שפח' ענף ד' אות ג', דברי יעקב על ר"ה, יומא דף תרנ"ו.

⁶ עיין בדב"ק בתו"ח בדף קמז' ע"א-ע"ב, ושם בדף קנב' ע"ב בד"ה "ועל דרך זה יש לומר".

הנפשיה ולמעשה אף על פי שלא דיברו בעניין הנ"ל סמכו על המעיין שיבין שאין לכוין בעומר ובעשי"ת וכך סובר למעשה שאין לכוין כלל בעומר ובעשי"ת.¹⁰

(ז) שיטת הר' אליהו מאני [מחכמי חברון בזמן היר"א] – כנ"ל בדעת היר"א שאין לכוין כלל ודחה את שיטת האמל"י, וכן ביאר בדעת התו"ח שלא התכוין שיש לכוין למעשה.¹¹

(ח) שיטת הר' אליהו משען [מחכמי אר"ץ רבו של השד"ח] – אעפ"י שתלמידי הרש"ש חלוקים עליו מ"מ הרש"ש היה גדול מהם והעלה שלא לכוין, ועוד ציין שהתו"ח בא לבאר את שיטת הרש"ש אך לא לחלוק עליו ולא שייך למנותו בכת החולקים.¹²

(ט) שיטת הר' וידאל קואינקא [מחכמי בית-אל רבו של השמן ששון והר' פירירא] דחה את דברי התו"ח בהבנת הרש"ש, וכתב שלפי האריז"ל והרש"ש חטא אדה"ר פגם בכל המערכות, והוסיף שכך נהגו בבית-אל לא לכוין שום כוונה.¹³

(י) שיטת הר' ששון פרסיאדו [ר"י בית-אל] בספריו שמן ששון ופתח עינים – הסביר שהתו"ח לא בא להתיר הכוונות בפועל

האריז"ל אין לכוין בין בפנ' ובין בחיצ' דווקא של זו"ן הכוללים דכל השנה אך בזו"ן הפרטיים שייך לכוין. וכתב שהמכוין בעומר תע"ב. ועוד כתב שדווקא בחיצוניות הגמור דאכילה שם לא שייך לכוין אך בפנ' וחיצ' שאינו גמור הנקראים פנ' בערך חיצ' הגמור שם צריך לכוין בעומר.⁷

(ה) הר' יעקב שאלתיאל ניניו [מחכמי בית-אל] בספרו אמת ליעקב⁸ – כתב שישנם מקובלים רבים החולקים על הרש"ש בזה וציין לתו"ח, הרד"ם⁹ [תלמיד הרש"ש], מהר"א עזריאל, הרמ"ק, מהרח"ו, מהרש"ו, מהרי"ץ, הרמ"ע מפאנו, הרמ"ז, מהרנ"ש, מהר"ח כהן, מהר"י סרוק, מוהרמ"ף, והרב מ"ח. וטענת האמל"י היא דמאחר ושתקו כל הרבנים הנזכרים [מלבד התו"ח, ומהר"א עזריאל שפירשו דעתם להדיא] ולא פירשו דעתם להדיא בעניין חמור זה שמע מיניה דס"ל שיש לכוין במימי העומר. ועוד הוסיף האמל"י שלדעתו דמאחר ואיכא פלוגתא בהאי מילתא לכן בבית-אל איננו מכוין כי הרש"ש מרא דאתרא, אך מחוץ לבית-אל וכש"כ מחוץ לירושלים הוא מכוין ויש לו הרבה על מה לסמוך.

(ו) שיטת היר"א [ר"י בית-אל תלמיד הרב"ש] – הסביר בדעת התו"ח שאין כוונתו הלכה למעשה לכוין אלא בדרך לימוד ופלפול בעלמא. וכן דחה את שיטת האמל"י וכן שעינו הטעתו ובודאי שכתב מסברא

⁷ זמרת הארץ דף יט' ע"ב-כ"א ע"א אות נח', ועיין ג"כ ביראוך עם שמ"ש ענף ג' אות ו' בדף קפ"ד ובהערות שם כא' מש"כ בזה.

⁸ אמל"י דף קא' ע"ד אות ג' [ובנדמ"ח בדף שפ'].
⁹ שיטת הרד"ם מובאת בתולדות אהרן ומשה דף מז' ע"ג-ע"ד [ובנדמ"ח בדף רס"ו-רס"א], ובשפת הים על העומר דף רל"ז סימן ט'.

¹⁰ היר"א בקנין פירות [הוצאת אהבת שלום] בענין עמידה דשבת דף ל' בדעת התו"ח, ובדחיית שיטת האמל"י בדף ל"א.
¹¹ בתו"ח [הנדמ"ח בהוצאת אהבת שלום] בדף תקח' בהערה א', ובמע"א דף שפח', ושם בקונטרס ושבתה הארץ דף תיד'. ודחייתו לשיטת האמל"י במזכיר שלום חלק המערכות מערכת הדל"ת אות כ' דף צו', ועיין ג"כ בסידור כוונות בית-אל על ליל שבועות לר' יוסף טבילה בדף שמג' ואילך מש"כ בזה.
¹² צדק ושלום [הוצאת אהבת שלום] דף מז' אות ז' סימן כה'.
¹³ חוק חיים דף פט'-צד'.

דברי הרש"ש והיה מתפלל כתינוק בן יומו
בימי העומר.¹⁸

(טו) שיטת הר' עובדיה הדאיה [ר"י בית-אל] –
סובר שכוונת התו"ח אליבא דהרש"ש היא
לכוין בפועל ממש, אך כתב שבבית-אל
נהגו וקיבלו לא לכוין למעשה וזה דלא כמו
שכתב התו"ח וכך סובר הגר"ע הדאיה
עצמו.¹⁹

(טז) שיטת הר' אברהם המלאך (בנו של המגיד
ממזריטש שהיה תלמיד הבעש"ט), והאדמו"ר
הזקן – סברו שאפשר לכוין בכוונות
המקווה בעומר, ומאחר ואין חילוק בין
כוונות פרטיות לכלליות לכן מוכח
שסוברים שאפשר לכוין בעומר ופשוט.²⁰

(יז) שיטת הר' צבי הירש מזידיטשוב – סובר
שיש לכוין בעומר את כל הכוונות כרגיל.²¹

(יח) שיטת חכמי ארם צובא – כסברת
האמל"י שמי שמכוין יש לו על מה לסמוך
כפי התו"ח וי"ב נשיאים.²²

(יט) שיטת הר' סלמן מוצפי ועוד מקובלים –
שעיקר הקפידא של הרש"ש היא לכוין
בהמשכות מוחין ונרנח"י וכד', אך בר"ת
וס"ת וברמזים וכד' מותר לכוין גם אליבא
דשיטת הרש"ש.²³

אלא בדרך לימוד בלבד. וכתב לא לכוין
כפי מנהג בית-אל ודעת הרש"ש.¹⁴

(יא) הר' אהרן פירירא [מהכמי בית-אל] – סובר
כדעת האמל"י שאליבא דהתו"ח בהבנת
הרש"ש צריך לכוין בפועל במערכות
שהתו"ח ביאר, וכתב עוד שזאת היא עדות
מהתו"ח ששמע התו"ח מהרש"ש בעל פה
ואמר שעדות זו מספיקה לנו כמאה עדים.
ובמ"א כתב שאעפ"י שהוא סובר אפשר
לכוין אליבא דהתו"ח מ"מ איהו לנפשיה
לא מכוין למעשה עד שיתאפשר לו
להתבונן בסוגיא שנית.¹⁵

(יב) שיטת הר' שם טוב הכהן [מהכמי בית-אל] –
הרש"ט סובר כפי מנהג בית-אל ודחה
את דברי האמל"י.¹⁶

(יג) שיטת הר' מסעוד הכהן אלהרד [ר"י בית-
אל] – כתב שלפי התו"ח יש לכוין בפועל
אך המנהג בבית-אל כפי פשט דברי
הרש"ש ולא כמו התו"ח, ועוד דחה את
דברי האמל"י שעשה חילוק בין הפני'
והחיצ' בעומר.¹⁷

(יד) שיטת השד"ה [מהכמי בית-אל ולאחמ"כ ר"י
רחובות הנהר] – סובר שאין לכוין כפי פשט

¹⁸ שע"ר ח"ב שאלה קז' דף כז' ע"א, ובתורה בציון לר' בן ציון מוצפי
בדף קיז-קיח' בהערה יא'.

¹⁹ דע"ה והשכ"ל ח"ז סימן טז' דף צו' ע"א אות ג', ושם בח"ח סימן
לג' דף קכ' ע"ב ואילך.

²⁰ וכמטמונים תחפשה ח"א דף קל' הערות אות כ'.

²¹ אבן השהה חלק יו"ד דף קכ' בפתוחי חותם משמו, ספר ויען שמואל
ח"י"ד דף שיד', ספר מציון אורה ח"ב דף רג'.

²² אמת מאר"ץ [הנדמ"ח אהבת שלום] על נהר שלום דף שנו'.

²³ תורה בציון דף 21 במעשה רב אות יב', ושם בדף קטז-קיח' פ"ד אות
יא'. וכן כתבו הר' אליהו ציון סופר בתפארת אבות דף י', וכ"כ הר'

¹⁴ בשמן ששון ח"ג על בית מועד דף קג' ע"ד אות מא', ובפתי"ע דף ס'
ע"א, ובח"ג על שעה"כ דף עה' ע"ד אות ט'.

¹⁵ בהגהותיו על התו"ח [הנדמ"ח בהוצאת אהבת שלום] דף תצ"ו אות
ג', ובתולדות אהרן ומשה דף כג' ע"ב [ובנדמ"ח דף קכד'], ובאפר יצחק
דף ט' [ובנדמ"ח דף כט'], ועיין ג"כ בבגדי קדש אשר לאהרן דף מד'
סימן כד', ושם בדף עה' סימן מו', ושם בדף עו' ובדף פ', אפר יצחק דף
קסח'.

¹⁶ הגהות הרש"ט על זמרת הארץ הנדמ"ח דף צח' הערה 155, ושם בדף
קיט' הערה 205.

¹⁷ שמחת כהן דף עז' ע"ג סימן צו', ובדף צט' ע"ד סימן קכ"ג.

להתעכב מותר גם לפי הרש"ש, והסביר שכל הקפידא של הרש"ש היא שלא למשוך תשומת לב מצד הסט"א כאשר מכוין לאט לאט, אך כאשר מכוין בזריזות ובכלליות לית לן בה.²⁸

שיטות המקובלים של זמנינו

(כה) דעת הר' יעקב משה הלל – כתב באריכות שהעיקר כדברי הרש"ש ומנהג בית-אל שאין לכוין שום כוונה או ייחוד כלל ואף לא כוונות פרטיות וכד', וכתב שאעפ"י שאין לו ראייה לדבר מ"מ מחמת חומרת הרש"ש שאין שייך לכוין שום ייחוד וכוונה אפילו שאינם לתפילות וכד', ועוד כתב דנראה שעיקר הקפידא של הרש"ש היא דווקא על המשכת הנרנח"י והמוחין אך למעשה יש להיזהר לא לכוין ולייחד כלום כלל. ודחה את שיטות התו"ח והאמל"י.²⁹

(כו) דעת הר' שמואל ארנפלד – ביאר בדעת שהתו"ח עצמו היה מכוין בעל פה בלי סידור משום שחשש שהתלמידים הבאים אחריו לא יטעו ויבינו שמותר לכוין בזו"ן דב"ן דשנה זו.

בית-אל זה אינו כי הסבירו שה"ה נמי לגבי ברכות, מצות וכד'. ועוד נראה שכוונתו שגם בתפילות אליבא דהרש"ש אפשר לכוין כשמכוין בזריזות שהכוונה היא דמאחר ומחשיב את הכוונות לכן יכול לגרום לאחיזה וקטרוג רח"ל, אך כאשר העיקר הוא התפילה והכוונות רק באות לסייע ולא מייחסים להם חשיבות גדולה לכן אין חשש מאחיזה ח"ו כנלע"ד, ויתבאר עוד לקמן בשיטת הגר"ד קוק].

²⁹ שפת הים על ספה"ע רף ריז' סימן ט' ואילך, ושם בדף רמה', ובהבן בחכמה ח"א דף תכד' סימן כח', קונטרס ושבתה הארץ בסדר הכוונות בשמיטה סימן כב' דף נז' ואילך, סידור כוונות הרש"ש [אהבת שלום] על ספירת העומר דף תתקפד' סימן ט', מורה באצבע [עמודי ההוראה] סימן ח' בהערות אות א' דף קנא', שו"ת וישב הים ח"ג סימן טז' דף קכז' ואילך.

(כ) שיטת הר' ניסים פריץ – שאין לכוין כלל שום כוונה בעומר, וזאת מאחר שבכוונות של ספירת העומר נכללים כל הכוונות ואין צורך לכוין בכוונות נוספות.²⁴

(כא) שיטת הר' יעקב חיים סופר – שאין לכוין שום כוונות בעומר כדעת הרש"ש וכמנהג בית-אל, אולם כתב שכוונות כגון שילוב הוי"ה ואדנ"י וכן דמב"ד וכן ר"ת וס"ת וכד' שרי לכוין.²⁵

(כב) שיטת הר' שריה דבליצקי – שאין לעשות כוונות וייחודים בימות העומר אפילו אם הם שייכים לתיקון הנפש הפרטי של האדם כדעת הרש"ש.²⁶

(כג) שיטת הר' יצחק כדורי – שלא היה מכוין כוונות בעומר כלל כדעת הרש"ש.²⁷

(כד) שיטת הר' חיים כהן [החלבן] – כתב שהמנהג שלו הוא שלא לכוין בתפילות. אך בקשעה"מ, לימוד תורה, מצות מעשיות הוא מכוין כרגיל, וכן בויהי נועם במוצ"ש שאינה קשורה לתפילה ישירות. והוסיף שגם תפילות מי שמכוין במהירות את הכוונות תוך כדי אמירת המילים מבלי

מרדכי יצחק בקובץ גליונות מריח ניחוח תשי"פ דף 36-38, וכ"כ הרי"מ בספר דברי יצחק דף קכג', וכ"כ בספר ונהר יוצא מעדן דף קצב' בהערות ידי אהרון, הארי ממסתרים דף 104, מבשרת ציון ח"א דף 65 אות יא, שם ח"ב דף קלד'.

²⁴ פרדס ניסים קובץ שיחות על התורה בעניין קדש עצמך דף שלו'.

²⁵ כה"ח חלק או"ח ח"א דף קו' ע"ב אות כח', ספר שיח שושנים ח"ד מתשובות מהרי"ח סופר דף 15-17, מנחת אשר או"ח א' דף קפא' אות יא'.

²⁶ פת"ע החדש ח"ז דף קיח'.

²⁷ דברי יצחק בעניין ספירת העומר אות ה' דף שבי'.

²⁸ אוסרי לגפן ח"ח שאלה רלג' דף שנג'. [ונלע"ד שהחלבן הבין שעיקר הקפידא של האריז"ל היא דווקא על הכוונות בתפילות דייקא אך שאר המצות, ברכות וכד' מותר לכוין. אך יש לציין שאליבא דהרש"ש ומנהג

שדיבר עליהם התו"ח שהתם דייקא מותר לכויין, ועוד הסביר את שיטת החולקים בדעת התו"ח, אך כתב בעצמו שלדעתו העיקר בדעת התו"ח שמותר לכויין. והוסיף שהתו"ח היה מכויין בע"פ שלא יטעו אחריו מי שלא בקיא. ועוד כתב בשם מהר"א פירירא שמי שנשמתו מסדר הימים ולא היה לו שייכות בחטא אדה"ר יכול לכויין ולא יהיה לו אחיזה, והסביר שמנהג בית-אל הוא לרובא דאינשי אך יחידי סגולה שנשמתם מהימים יכולים לכויין, ולמסקנא העלה שהמכויין יש לו על מה לסמוך ולא יפחד.³²

(כט) דעת הר' יוסף טבילה – שאין לכויין ולייחד בשום כוונה או ייחוד בזמן העומר כלל, ואעפ"י שאין לר' טבילה ראייה לדבר מ"מ מחמת חומרתו של הרש"ש טען שיש לחשוש ולהישמר.³³

(ל) דעת הר' אבנר עפנין – שאין לכויין שום כוונה כלל כדעת הרש"ש ומנהג בית-אל.³⁴

(לא) דעת הר' רן יוסף אביחצירא – שאין לכויין כוונות בעומר, אך כתב שכוונות הברית מילה אפשר לכויין נויש כמה ממקובלי זמננו שחולקים על כך.³⁵

כוונות יכול האדם למות ולא אסרו בכהאי גוונא. וההיתר שלו הוא דוקא בפדיון נפש כנלע"ד].

³² ים החכמה תשע"א בענין כונות התפילה בזמני השנה ענף ג' אות א' דף תנח' ואילך, ובשו"ת ים החכמה בסימן ד' דף צז', ובים החכמה תשס"ט דף קטו', ובים החכמה תש"ע דף נח', שארית יעקב על ברכות דף תשפט'.

³³ מועדי ה' דף קסה' ואילך.

³⁴ דברי שלום ח"ז דף תנז', ובח"א דף תמא', ובח"א דף רמב'.

³⁵ קובץ גליונות מריח ניחוח תשע"ד דף 42 אות ו'.

ועוד כתב דלפי התו"ח מותר לכויין בסידור האריז"ל אך לא אליבא דכוונות הרש"ש. ועוד כתב בשם מהר"א פירירא שמי שקשה לו לפרוש מהכוונות בעומר ורוצה להיות מבני עלייה מותר לו לכויין אף בסידור הרש"ש. ועוד הביא בשמו שהרש"ש דיבר לכלל העם אך התו"ח דיבר לשרידים אשר ה' קורא שאינם יכולים להיפרד מהדביקות בקב"ה ע"י הכוונות, והם בקיאים באמת בכוונות הרש"ש. ולהם אין לפחד כלל לכויין בעומר כי לא יאונה לצדיק כל און. ועוד ביאר שמהר"א פירירא התיר לכויין אליבא דהתו"ח דוקא למי שהוא חשוב וישר ונאמן ביתו של הקב"ה שיהיה לו צער גדול כשמפסיד הכוונות כאילו הפסיד אלף זהובים, וכן מדובר לישרים בליבותם המיישרים אורחותם. ולפי דעת הגר"ש ארנפלד שרי לכויין ולייחד אליבא דהתו"ח בהבנת הרש"ש.³⁰

(כז) דעת הר' דוד בצרי – שאין לכויין כוונות בעומר כלל, אך הביא את דעת מהר"ח פלאג'י שהתיר לעשות פדיון נפש בעומר.³¹

(כח) דעת הר' יצחק מאיר מורגנשטרן – שכו"ע מודו שאין לכויין בעומר רק למי שבקיא במערכות

³⁰ יראוך עם שמי"ש במאמר אתה הכינות מאור ושמש ענף ז' דף תעה' בהערות אות ד', ובכצאת השמי"ש על שבועות ח"ב דף תתפא' בעיונים סימן נט' אות ט'. והביא בשם מהר"א פירירא בתולדות אהרן ומשה דף מו' ע"ד-מז' ע"א בסימן נה' [ובנדמ"ח] בדף רנו-רנז', סידור תורת חכם על ערבית דליל פסח דף ה'.

³¹ סידור השלום על שובב"ים דף תנג' ואילך, סידור השלום על תיקוני עונות דף תקפט'. [נלע"ד בענין דעת מהר"ח פלאג'י זצוק"ל שכונותו היא מתרי טעמי, חדא שכל האיסור הוא דווקא בכוונות כלליות אך לא בפרטיות, אי נמי וכך נראה יותר שאילולא שיעשו לו פדיון נפש עם

בעניין היהודים בזמן ספה"ע

הארכתי בזה טובא בשו"ת ביכורי יוסף ח"א בהוכחות רבות אליבא דהאריז"ל והרש"ש והתו"ח ועוד שמותר ומצוה ליחד יהודים גם בזמן העומר לכתחילה אליבא דהרש"ש, ורק אזכיר טענה אחת שכתבתי שם והיא : שמערכת היהודים שייכת למהצב הספירות שלא היה שם שבירה ולא נגע שם הטא אדה"ר ואנו רק מוסיפים שפע והארה למערכת זו והיא מתוקנת לחלוטין, ואין בה בירורי רפ"ח כלל וכו'. וכך גם כתבו הר" שמואל ארנפלד ועוד כמה ממקובלי זמננו.

ולמעשה האריז"ל, מהרח"ו, הרמח"ל, הר"י מונסה, והר"ש דרוזי היו מייחדים בעומר.⁴⁰

לסיכום : לגבי הכוונות הרוצה לכוין בזמן ימי ספירת העומר יש לו הרבה על מה לסמוך, הרמח"ל, הר" צבי הירש מזידיטשוב, חכמי אר"ץ, אמל"י, זמרת הארץ, הרד"ם, י"ב נשיאים [לדעת האמל"י ודעימיה], ר' אברהם המלאך, האדמו"ר הזקן, ר' אהרן

(לב) דעת הר' יחזקאל בינג – שאין לכוין שום כוונות בעומר כלל.³⁶

(לג) דעת הר' יצחק גינזבורג – כשיטת הר' ניסים פריץ שאין לכוין כלל שום כוונה מחמת שהכל נכלל בברכת ספה"ע.³⁷

(לד) דעת הר' דב הכהן קוק – מצד המחלוקת בין המקובלים מי שרוצה לכוין יש לו על מה שיסמוך, מבחינת סוג האנשים כתב שכל הקפידא של הרש"ש היא דווקא לאנשי צדיקים שיודעים באמת איך לכוין אך עלינו אין קפידא בזה ושרי לכוין. ומצד האדם עצמו כתב שאם מחשיב את הכוונות אליבא דהרש"ש יש בזה סכנה ואסור, אך אדם שלא מחשיב את הכוונות אלא את התפילה עצמה והכוונות הם רק לסיוע לדביקות שפיר לכוין גם אליבא דהרש"ש.³⁸

(לה) דעת הר' תדהר איילון – קיבל שמותר לכוין כוונות פרטיות בלבד : כוונות הזיתים, הברית ללא מטבע ברכה, המקווה וגם של שבת (ללא כוונות הבגדים), כתיבת סת"ם, קשירת הציצית, פדיון נפש, יהודים של אבולעפיא, הוי"ה אדנו"ת בשילוב בהזכרת שם ה'.³⁹

שיטות אחרות, וגם אינני יודע מהיכן קיבל זאת ובאיזה סוג קבלה מדובר].

⁴⁰ האריז"ל ומהרח"ו היו מייחדים כנוכר בשער הגלגולים הקדמה ל"ח ובעוד כ"מ, הרמח"ל באגרת טו' דף נ', ר' יעקב מנסה הובאה דעתו בשו"ת מחקרי ארץ ח"ז הטור החמישי סימן ג' אות ד' דף שלד'. ודעת מהר"ש דרוזי הובאה בדברי יצחק עובדות ושיחות דף רע"ו.

³⁶ נקודות הכסף ח"ז דף 28-20.

³⁷ מבחר שיעורי התבוננות ח"ג דף 160 ובעוד כ"מ.

³⁸ תשובה מכת"י שקיבלתי ממנו דרך תלמיד הרה"ג הר' יקותיאל אוהב ציון. [יש לציין שהחלק האחרון של התשובה דומה לדברי החלבן ג"כ, והכוונה היא שאחזית הקל"י אליבא דהרש"ש היא דייקא כשהאדם מחשיב את הכוונות ואי לאו הכי מותר]

³⁹ תשובה מכת"י שקיבלתי מבנו. [נלע"ד ברור דשיטה זו אינו אליבא דהרש"ש שכתב להדיא שאין לכוין בכוונות פרטיות כלל אלא לפי

רמח"ל, ר' יעקב מונסה, הר' שמואל דרזי שהיו מכוונים הלכה למעשה. ועוד מהוכחות רבות בדברי האריז"ל, הרש"ש, התו"ח ועוד. [ישנם כמה מאחרוני זמננו שחולקים בזה אך למעשה כתבו שאין להם הוכחה או ראיה לדבריהם והם מחמירים מספק, אך לענ"ד אין בזה שום ספק ושום עניין להתמיר כלל ואדרבא מצווה רבה קעבד].

פירירא, התו"ח [לדעת מהר"א פירירא, אמל"י, הגר"ע הדאיה, השמחת כהן ועוד]. ומי שרוצה לכוין רק רמזים וכוונות של ר"ת וס"ת ושילוב הוי"ה ואדנ"י ודמב"ד וכד' יש לו יותר על מה לסמוך והם הכה"ח סופר, הר' סלמן מוצפי ועוד כמה מאחרוני זמננו. ולמעשה המחמיר תע"ב והמכוין יש לו על מה לסמוך.

לגבי היחודים מותר לכתחילה לייחד לפי האריז"ל, מהרח"ו,